

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ
ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን

جبهة الإنقاذ الوطني الإرتيرية
مكتب الاعلام والثقافة

Eritrean National Salvation Front
Information and Cultural office

እዋኑ እዋን ዘተ

ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኢሳያስ አብ ርእሲ መሬት ኤርትራን ከርሳን ዝርከብ ባህሪያዊ ጸጋታት ደረጃ ብደረጃ ናብ ምዕሩይ ሃገራዊ ልምዓት ንረብሓ ህዝባ ክልውጥሲ ይትረፍ፡ ኮነ ኢሉ ብቐልጡፍ ንቁልቁል ከም ትድፋእ ክገብር ጸኒሑን ኣሎን። ዝባንን ክብድን ሃገርና ኤርትራ ናብ ኣብያተ ማእሰርትን መቃብርን ለዊጥዎ ይርከብ። ዘይተኣሰሩን ዘይሞቱን ዜጋታት ውሕስነት ሂወት ሰኢኖም ከም መዓልቶም ዝጽብዩ ብድኹም ሕልና ኣብ መንጎ ሓውሲ ቤት ማእሰርትን መቃብርን ኮይኖምዮም ዚንቀሳቐሱ ዘሎዉ። ካብ'ዚ ሓደገኛ መንቀራቀሮ ከምልጡ ዝሓሰቡ ዜጋታት፡ ከም ዕድሎምን ከከም ኩነታቶምን ናብ ስደት ኣእግሮም ብዘይደውታ የምርሑዮም። ገልጻም ብሰላም የኣትዉ። ገልጻም ዕሽል ንእስነት ሂወቶም ይቁጸዩ።

ከምቲ ብተደጋጋሚ እንብሎ፡ እዚ ስርዓት'ዚ መጥቓዕትታቱ ከም ዘርኢ ኣብ ፍሉይ ብሄር፣ ወይ ከም እምነት ኣብ ፍሉይ ሃይማኖት፣ ወይውን ከም ምሕደራ ኣብ ፍሉይ ኣውራጃ ወይ ዞባ ዘተኩርን ዘነጻጽርን ኣይኮነን። ድሁልን ተንበርካኸን ወለዶ ሕብረተ ሰብ ንምህናጽ፡ ካብኡ ዝተፈለየ ናጻ ርኢቶ ዝጸረርን ዝጸባእንዮ። ናይ ሓደ ሕብረተ ሰባኣዊ ወገን፡ ወይ ናይ ሓደ ሃይማኖት፣ ወይውን ናይ ሓደ ኣውራጃ ወክልን ኣሻራውን ኣይኮነን። ንሱ ካብኡ ዝተፈለየ ናጻ ርኢቶዩ ዝጸባእ። ናጻ ርኢቶ ዲሞክራሲያዊ ይኹን ኣይኹን ዘገድሶ ኣይኮነን። ካብኡ ዘይፈለቐ ርኢቶ ብምጥቃስ ባህርኡ ብዘየገድስ ከም ጸላኢዩ ዝቆጽር። ከምኡ ስለዝኾነ ዝተፈለየ ናጻ ርኢቶ ዝህልዎም ዜጋታት ሃይማኖቶም ብዘየገድስ፣ ብሄሮም ብዘገድስ፣ ቀበሌኣም ብዘየገድስ፣ ኣውራጃኣም ብዘየገድስ፣ ጎደቦኣም ብዘየገድስ፣ ደርቦም ብዘየገድስ፣ መዓርጎም ብዘየገድስ፣ ከም ንጸረ ዲሞክራሲያውን ዘይሕጋውን ኢደ ወነናዊ ባይናዊ ስርዓቱ ዚህዲዱ መሰረታዊ ጸላእቲ ጌሩ ይቁጽርምን ለይትን ቀትርን ይሃድኖምን። ብውሳይ ይቀትሎምን። ስለ'ዚ ተጻብኦኡ ኣብ ናጻ ርኢቶ ዘተኩርን ዘነጻጽርንዮ። እቶም በዚ ስርዓት'ዚ ዝጥቐሱ ግዳያት ዜጋታት ኣካል ሕብረተ ሰብ ኤርትራ ከም ምጥቃስ መጠን፡ ኣብ ሕብረተ ሰብ ኤርትራ መንፈስ ሽብርን ሕድሕድ ዘይምትእምማንን ንምስራጽ ዝተፈላለዩ ኣሽቕረርቲ ስምዖታት ክጥቅሱምን ክልጥፈሎምን ይኸእልዮ። ከምኡውን ይገብርዮ። ሕሉፍ ሓሊፉ ሃይማኖታውን ኣካቢ ሃገራውን ማዕበያን ሰናይ ማሕበረ ባህላዊ ምክብባርን ዘይብሉ፣ ተስፋ ኣልቦ፣ መንፈሳዊ ሓይሊ ዘይብሉ ጓንጓ ሕብረተ ሰብ ምህናጽ ዝግለመ መዓስከር ሳዋ ኣብ ማእከል ከብዱ ድኩንሉዮ። ሳዋ ብኩለንትናኣ ቅልጡፍ ሓይል መሳርሒ ምፍራስ ስድራ ቤታት፣ እምነታት፣ ሃገራውነት፣ ምቅዳይ ሓዲሽ ወሎዶን ነዝሒ ኩሉ ዓይነት ልሽውናንዮ። እዚ ብሓፈሻ ቐጥታዊ ጥቕልል ዝበለ ኣቀራርባ፡ ውጽኢት ኩለ መዳያዊ ፖለቲካ ማሕበረ ቁጠባዊ ብልሹው መርሓ ስርዓት ኢሳያስዮ።

እዚ ጭቡጥ ኩውንነት'ዚ ናይ ህዝብና ህልው ኩነታት ከንደየናይ ጽንኩርን ኣሰቃቕን ኣተሓሳሳብን ምጥቃስ ዘርኢዮና ሓደገኛ ምልክትዮ። እዚ ጉዳይ'ዚ፡ ንሰፊሕ ህዝብናን ተቓለስቲ ሓይልታቱን ዘካትዕ ኣይመስለናን። ኣብ ሃገርና ብስንኪ ጸረ ዲሞክራሲን ጸረ ሰብኣውን ስርዓት ኢሳያስ ኩለመዳያዊ ሂወት ህዝቢና ተበላሽዮን ንሓደጋ ምብትትን ተሳጡሑንዮ። እዚ ካብ በልና፡ ነዚ ኩውንነት'ዚ ምልዋጥ፡ ናይ መን ዕማምን ሓላፍነትዮ?። ብርግጽ ናይ ህዝብናን ተቓለስቲ ደቁን ምጥቃስ ፍሉጥዮ። ስሙርን ስጡምን መሪሕነት ዝወነነ ተጋድሎ ተቓውሞ ህዝቢ ይእክብን፡ ኣብ ኣህጉራዊ መደይ ከም ሕርያ ሓይሊ ይረኣን ይዕወትንዮ። ዝተበታተነ ተቓውሞን ዝነጻጸግ መሪሕነታቱን ግን ንህዝቢ ይመቓቐሎምን ንዓቕሚታት ቃልሲ ይጨራርሙምን ኣብ መወዳእታ ይፈሸሉንዮም። ከይዱ ከይዱ ድማ ንሃገርውን ይብቱኑምዮም። ብመንጽር'ዚ ኪንርእይ እንከሎና ግደ መሪሕነታት ኣብ ሕብረተ ሰብ ንኡሽቶይ ኣይኮነን። ብፍሉይ ታሪኻዊ ኣጋጣሚታት ዝተበታተነ ተቓውሞን ዝነጻጸጉ መሪሕነታቱን ስርዓት እንተውዲቆም፡ ድሕርኡ ግና ንነባዕላቶም ስለዝበላለው ሰላምን ምርግጋእን ከስፋኑ ኣይከእሉንዮም። ብስንኪኦም ፖለቲካ ሕንፍሽፍሽ ይሰፍን። ግዳማዊ ኢድ ኣእታውነት ይሰፍሕን ይዓሚቕን። ካብ'ዞም ክልቴኡ መልከዓት ተቓውሞን መሪሕነታቱን ቦታና ኣበየናይ ኣሎ? ኣብ መስርሕ ኤርትራዊ ተቓውሞ፡ ፖለቲካዊ ውድባት ይኹን ምንቅስቓሳት ስብላዊ ማሕበራት፣ ሃገራዊ ውልቀ ሰባት፡

ካብ'ቲ ንስርዓት ኢሳያስ ምውዳቕ እንካይዶ ቃልሲታት፣ ምስ'ቲ ነንሕድሕድና ብምስንኻል ብክንደይ ጸዕሪ ዝተኣከበ ውዳብ ገድላዊ ዓቕምታትና ምጭርራም ዘካየድናዮ ሕድሕድ ምንጽጻግ ክመጣጠን እንከሎ፡ ኣብ ባይታ እቲ ዳሕረዋይ ጎሊሁ ይረኣ። ክንዲ ዝኾነ ደምበ ተቓውሞ ኤርትራ ሓድነት ህዝቢና ዘላሕልሕን ዓወት ህዝቢና ዘደናጉን ኣካይዳ ከም ዝነበሮን፡ ከምኡ እንተቐጽሉ ደማ ናይ ዉሓዳት ሰባት ስምዕታት ዝገልጽን ዘንጸብርቑን ኣብ ፎቆዶ ጸቢብ ኩርናዕ ተሽዕጢ ዝበልን ተቓውሞምበር፡ ንሰፊሕ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ዝእክብን ዘወውትን ኣይከውንን። ስለዚ ነዚ ሓደገኛ ኩነታት'ዚ ብወድዓዊ ጠመተን ሃገራዊ ኣተሓሳስባን ከነስተብህለሉ ይግባኣና።

ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ዝጓሃሃር፣ ኣብ ዲያስፖራ ዘሰፋፍሕ ገዲምን ሓዲሽን ተቓውሞ መእሰሪ ዘይብሉ ማእዶ ኮይኑ ከይተርፍን፡ ብኡንብኡ ሳኣን ስሙር መሪሕነት ቅህሙ ከይተርፍን፡ ከከም ወድዓዊ ኣተሃላልዋኡ ኣኪቡ ዘሳንዮ ስሙር መሪሕነት ይድልዩ። ፍትሓዊ ቃልሲ ዝዕወት ከም ብቑዕን ስጡምን ኣመራርሓኡ'ዩምበር፡ ከም ባህርኡ ኣይኮነን። ናይ'ዚ ትርጉም፡ ፍትሓዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ዝዕወት ብቑዕን ስጡምን መሪሕነት እንተ ረኺቡ'ዩ። ፍትሓዊ ሕቶ ህዝቢና ብቑዕን ስሙርን ኣመራርሓ እንተ ስኢኑ ይፈሽል።

ኣብ ኢትዮጵያ፣ ሱዳንን የመንን ካልእ መዳወብቲ ዘባናን ዝኸሰቱ ዘሎዉ ሓደስቲ ፖለቲካዊ ምዕባሌታት፡ ንናይ ሃገርና ፖለቲካ (ስርዓትን ተቓውሞን) በየናይ መልክዕን ደረጃን ይጸልወናን? እንተቐዲሙና ሳዕበኑ እንታይ'ዩ? እንተ ቐዲምናዮ ብልጭኡ እንታይ? ንዝብሉ ሕቶታት ዕቱብ ጠመተ ዳርጋ ዝሃብናዮም ኣይመስሉን። ኤርትራ ቦታ ንኡሽቶይ መሬታዊ ስፍሓታ ጥራይ ኪንርእያ የብልናን። ኤርትራ ቦታ ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ሒዛቶ ዘላ ነዊሕ ጂኦፖለቲካ ማያዊ ኣቀማምጣኣ ኪንርእያ ኣሎና። ኣብ ቀይሕ ባሕሪን ከባቢኡን በብጊዜይ ዝባላሕን ዝተሓላለኹን፡ ተገራጫዊ ግዝፍ ኣህጉራዊ ረብሓታት ሓያልነት ጽልዋኡ ልዕሊ ዓቕሚ ህዝቢ ኤርትራ'ዩ። እዚ ኣብ ናይ ቀደምን ሕጂን ፖለቲካ ኤርትራ፡ ናይ ዝሕር ርእሱ ሓደኛ ሓይል ጽልዋን ስንቢራትን ዝነበሮን ዘሎምን ጥራይ ዘይኮነ፡ ሃገርና ንእትሒዞ መልክዕ ኣተሃላልዋ ዝትንክፍ'ውን'ዩ። ስለ'ዚ ብዛዕባ መጻኢ ስሙር ናጸን ልዑላውትን ሃገርና ኤርትራ ካብ ዝኾነ ዝሓለፉ እዋናት ዝያዳ ኪንቐሕን ኪንጥንቐቕን ሓድነትና ከነሓይልን ይህልወና።

እዚ ብውሽጥን ደገን ዝፈልሕን ዝሰፍሕን ዘሎ ተቓውሞ ህዝቢና ብሓደ ሸነኽ፡ ኣብ ዘባና ዝኸሰት ዘሎ ተቐላጣፊ ሓዲሽ ዝተሓላለኹ ፖለቲካዊ ምዕባሌታት ድማ ቦቲ ካልእ ሸነኽ፡ ደምበ ተቓውሞ ብቅልጡፍ መሳርዑ ክጥርገንናን ዓቕሚታቱ ክእክብን ሓያል ግብራዊ ተጽዕኖ ኣብ ምፍጣር ንዝሕር ርእሱ እኹልን ምኽንይን ረጅሒታት'ዮም። እዚ ህክው ኩውንነት ዘይርዳእን ዘይቅበልን ኤርትራዊ ተቓዋሚ ሓይሊ ዘሎ ኣይመስለናን። እንርከበሉ ዘሎና ፖለቲካዊ ሃዋሁ ተቓውሞ ብውሽጡ ናይ ምቅርራብ ሃዋሁ ዝሓቕፈ'ዩ። ኣዝዩ ኣወንታዊ ዕድል'ዩ ዘሎ። ርክብ ሚኒሶታን፡ ፈስቲቫል ሰልፊ ዲሞክራሲ ህዝቢ ኤርትራን፡ ሰፊሕ ፈስቲቫል ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጥን፡ ብድምር ኣወንታዊ ድልዳል መንጻፍ ዘተ ኣንጺፎም'ዮም። ናብ ዝዕወት ተቓውሞ ንምስግጋር፡ ነዚ ኣወንታዊ ባይታ ዘተ ካብ ሰናይ ድልዩት ብውዳብ መልክዕ ናብ ረብሓ ደምበ ተቓውሞ ንምልዋጡ ኣበርትዕና ኪንስርሓሉ ይግባኣና። ናውቲ ዘተ ኣብ ኢድና ብምውናን ሓቀኛ ዋናታት ዘተ ኪንከውንውን ኣሎና። ንዝኾነ ተቓላሳይ ሃገራዊ ሓይሊ ዘየግልል ንሓቕፊ ሃገራዊ ዘተ ብተግባር ኪንዕጠቅ ኣሎና።

ዘተ ምስ መን? ብናትና ርኢቶ ምስ'ቶም ኩሎም ብስርዓት ህግደፍ ዚተጎድኡን ኣብ ሰላምን ዲሞክራሲን መጻኢት ኤርትራ ሓቀኛ ረብሓታት ዘሎምምን ሃገራዊ ሓይልታት ዓቕምምን ክብደቶምን ብዘየገድስ ብዘይቅድመ ኩነት ዘተ ክግበር ንርኢ። ኣብ ስርሒት ዘተ ብመርገጽ፡ ወይ ብመልክዕ ውዳቤኡ ዝዋሰን (ዝጓነ) ኤርትራዊ ሃገራዊ ተቓዋሚ ሓይሊ ክህልው ይብሉን ንብል። ካብ'ዚ ብምንቃል ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ብመፈሰ ፈስቲቫሉ፡ ምስ'ቶ ካብኡ ወጻኢ ዝህልዉ ተናጽል ፖለቲካዊ ሓይልታት፡ ምንቅስቓሳት ይኣክል፤ ብግንባር ደረጃ ዝተኣከቡ ውድባት፡ ስብል ማሕበራት፡ ሃይማኖታዊ መሪሕነታትን፡ ሃገራውያን ባእታት፡ ባህላዊ ማእከላትን ኣባይ እተዉ ዘይብሉ ዘይቅድመ ኩነታዊ ባብ ዘተ ከርሕው ልዕሊ ካልኣት ረዝን ሓላፍነት ኣሎም። ስለ'ዚ ኣብ ዝሕር ርእሱ ፖለቲካውን ሞራላውን እኹል ምቅርራብ ከክይድ ይህልዎ። ነዚ ዝምልከት ስጡም ኣሊያ ክምዝዝ ኣሎም። ቦቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ካብ ሃገራዊ ባይቶ ወጻኢ ዝርከቡ ፖለቲካዊ ውድባት፡ ግንባራት፡ ምንቅስቓሳት ይኣክል፤ ሃገራዊ ባእታታት፡ ሃይማኖታዊ መሪሕቲ፡ ስብል ምንቅስቓሳት፡ ዜናዊ ማዕከናትን፡ ባህላዊ ማእከላት፡ ምስ ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ውዕሎ ጽላልኩም ስለዘይነበርና ንኩላህና ዝሓቕፍ ሓባራዊ ጽላል ንምምስራት ናትኩም ኣፍርስዎ ዘይብሉ ዘይቅድመ ኩነታዊ ዘተ ንምክያድ ኩለ መዳያዊ ምድላዎት ኪገብሩ ይህልዎም። ሕድሕድ ምቅብባል ኣዝዩ ኣድላይን ቅቡልን'ዩ። ስለ'ዚ ብመስርሕ ዘተ፡ ኣብ ዝተሓተ ፕሮግራም ዝምስረት፡ (ተናጽል ፖለቲካዊ ውድባት፡ ተናጽል ስብል ምንቅስቓሳት፡ ብግንባር ዝተጠርነፉ ፖለቲካ ውድባት፡ ስብል ጽላላት፡

ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ፣ መራሕቲ ሃይማኖት፣ ሃገራዊ ወልቀ ሰባት፣ ባህላዊ ማእከላትን ዜናዊ ማዕከናትን)፣ ዝሓቐፍ ሰፊሕ ሃገራዊ ጽላል ብምህናጽ፣ ናይ'ዚ ገዝፍ ሃገራዊ ጽላል ገድላዊ ዓቕሚታት ብስሙርን ስጡምን ኣመራርሓ ኣንጻር ስርዓት ኢሳያስ ከነውዕሎ ንጅምረሉ መዓልቲ ብርግጽ ፍትሓዊ ቃልሲና ቅኑዕ መንገዲ ስለዝሕዝ ተዓትነቱ ግድን ይኸውን። ምእንቲ ኪንቀራረብ ንዛተ። ምእንቲ ኪንዕወት ንስመር።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን ግሃድኤ

22 ነሐሴ 2019